

МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА *MEESIA LONGISETA*

Райна Начева, Анна Ганева

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ИМЕ НА ОБЕКТА	3
2. КРИТЕРИИ И ПАРАМЕТРИ	3
3. МОМЕНТНА ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА НИВО НАХОДИЩЕ	9
4. ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО ВЪЗ ОСНОВА НА СРАВНЕНИЕ МЕЖДУ ДВЕ ГОДИНИ....	15
5. ЦЯЛОСТНА ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА НАЦИОНАЛНО НИВО	17
6. ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА БИОГЕОГРАФСКО И НАЦИОНАЛНО НИВО ЗА НУЖДИТЕ НА ДОКЛАДВАНЕТО ПО ЧЛ. 17 ОТ ДИРЕКТИВАТА ЗА МЕСТООБИТАНИЯТА...	17

1. Име на обекта *Meesia longiseta* Hedw.

Отдел Bryophyta

Клас Bryopsida

Семейство Meesiaceae

2. Критерии и параметри

Представените параметри за оценка на състоянието на популациите са съобразени с биологичните особености на вида и с екологично важни характеристики на местообитанието, чиято промяна води до промени в състоянието на популациите му.

Meesia longiseta е вид, включен в Приложение II на Директивата за местообитанията, затова оценките се правят на ниво конкретно находище, на биогеографско и на национално ниво. Оценката на биогеографско ниво се получава, когато се вземат предвид оценките от всички находища, попадащи в даден биогеографски регион. Оценка на национално ниво се получава при обработка на оценките от всички мониториращи находища в страната.

По време на всеки мониторинг се осъществява **моментна оценка** на състоянието чрез отчитане на избоените по-долу параметри.

Референтните стойности са определени по експертно мнение или по литературни данни. До момента не съществуват дългогодишни наблюдения на популациите на вида. След мониторинг в продължение на 3-4 години тези стойности ще бъдат прецизирани в съответствие с нарастналите познания за популационните характеристики. Мониторингът в няколко последователни години ще даде възможност и за определяне на големината на биологично значимата разлика в стойностите на параметрите и прецизиране на статистическите подходи за оценка на промените.

Описаните по-долу параметри съответстват на посочените в таблицата в Точка 3 от настоящия документ. Първата цифра съответства на поредния номер на критерия, а втората – на поредния номер на параметъра в рамките на даден критерий. Напр. „Параметър 1.2“ означава Критерий 1, Параметър 2 от този критерий.

Параметри по Критерий 1. Популация в границите на находището.

➤ **Параметър 1.1. Брой на туфичките.**

Описание – Представява броят туфички на вида в пробната площ.

Единица – Брой/пробна площ.

Начин на изчисляване – Изброяват се туфичките в три пробни площи 4x4 m. Този параметър се отчита при полевата работа и се осреднява за 3 пробни площи.

$$N = \frac{\sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^n N_{ij}}{k},$$

N_{ij} – отделна туфичка в пробна площ; n – брой туфички в пробна площ; k – брой пробни площи

Обосновка – Броят на туфичките дава представа за жизнеността на популациите и уязвимостта им към различни неблагоприятни влияния. Колкото по-малка или намаляваща е популацията, толкова по-чувствителна е тя и с по-малък адаптивен потенциал.

Референтна стойност – 10 туфички (експертна оценка) в пробна площ.

➤ **Параметър.1.2. Площ на туфичките.**

Описание – Представява площта, заета от туфичките в границите на пробната площ.

Единица – cm²/пробна площ.

Начин на изчисляване –Този параметър се отчита в три пробни площи от 4x4 m , разположени в торфището (находището), като се сумира общата площ на всички туфички. Отчита се при полевата работа, като данните се записват в полевия формуляр.

$$S = \frac{\sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^n s_{ij}}{k},$$

s_{ij} – площ на отделна туфичка от дадена пробна площ; n – брой туфички в пробна площ; k – брой пробни площи в находище.

Обосновка – Площта на туфичките дава представа за жизнеността на популацията и нейната уязвимост към различни неблагоприятни влияния. Колкото по-малка или намаляваща е площта, толкова по-чувствителна е популацията и с по-малък адаптивен потенциал.

Референтна стойност – 250 cm²/пробна площ (експертна оценка).

Параметри по Критерий 2. Площ на находището

➤ Параметър 2.1. Площ на находището

Описание – Представява хомогенна част на местообитанието, в която видът е регистриран.

Единица – Хектар.

Начин на изчисляване – Този параметър се определя директно при теренните наблюдения чрез очертаване на полигон на терен или, ако пощата е по-голяма, се използват ортофото изображения.

Обосновка – Този параметър дава представа за потенциалната възможност за разрастване на популацията, което се отразява върху нейната жизненост и уязвимост към различни негативни влияния. Колкото по-малка е площта на находището, толкова по-уязвима е популацията.

Референтна стойност – 0,5 ha (стойността е резултат от теренни проучвания).

Параметри по Критерий 3. Структури и функции

➤ Параметър 3.1. Киселинност на водите.

Описание – Киселинността (pH) на водата е баланса между водородните (H⁺) и хидроксилните (OH⁻) йони във водата.

Единица – 1-14.

Начин на изчисляване – Този параметър се отчита по време на теренната работа чрез преносим рН-метър, като се следват изстукциите на производителя. Взима се средна проба от трите пробни площи. Могат да се съберат и водни проби, които да се анализират в лабораторни условия.

Обосновка – Този параметър е един от основните характеристики на торфищата. Промяната на киселинността под и над определени граници води до потискане на развитието на вида и неговото изчезване.

Референтна стойност – 5,5 – 6,5 (тези стойности са по литературни данни).

➤ **Параметър 3.2. Проективно покритие на съпътстващите видове мъхове.**

Описание – Представява проективното покритие на други видове мъхове в пробната площ.

Единица – Процент.

Начин на изчисляване – Отчита се окомерно по време на теренната работа в пробната площ 4x4 m и се осреднява за 3 пробни площи.

Обосновка – Участието на мъхове в находището е индикатор за състоянието на местообитанието. Колкото по-голямо е то, толкова е по-добро състоянието на местообитанието по отношение на конкретния изследван вид.

Референтна стойност – 40% (тази стойност е резултат от теренни проучвания).

➤ **Параметър 3.3. Проективно покритие на тревистите видове.**

Описание – Представява проекция на надземните части на тревистите растения в пробната площ, изразена в проценти.

Единица – Процент.

Начин на изчисляване – Определя се окомерно онази част от площта на пробната площ 4x4 m, която е заета от тревисти растения. Отчита се по време на теренната работа и се осреднява за 3 пробни площи.

Обосновка – *Meesia longiseta* е слаб конкурент. Повишеното участие на тревисти растения води до изместване на по-слабо конкурентните видове. Колкото по-малко е участието на тревисти растения в местообитанието, толкова по-добро е неговото състояние и то е по-подходящо за вида.

Референтна стойност – 30% (експертно мнение).

➤ **Параметър 3.4. Проективно покритие на дървета и храсти**

Описание – Представява проекция на надземните части на дърветата и храстите в находището, изразена в проценти.

Единица – Процент.

Начин на изчисляване – Определя се окомерно онази част от площта на находището, която е заета от дървета и храсти.

Обосновка – Промяната в проективното покритие на дървета и храсти в торфището оказва влияние върху торфените мъхове чрез намаляване на осветеността и промяна в овлажняването на субстрата. Обрастването би довело до изместване на *Meesia longiseta* от други видове (мъхове и тревисти растения).

Референтна стойност. 10% покритие (експертно мнение).

➤ **Параметри от Критерий 4. Съществуващи или потенциални заплахи за местообитанието.** Отчитат се по време на теренната работа чрез вземане на проби, експертна оценка и/или експертът впоследствие прави необходимите справки в бази данни, публикувана информация и др. източници. Тъй като *Meesia longiseta* е вид от Приложение II на Директивата за хабитатите и данните за състоянието на популацията и местообитанията му подлежат на докладване съгласно чл. 17 на Директивата, при оценка на заплахите се използва общоприетата номенклатура на заплахите (справочен портал на Natura 2000 http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal).

- Параметър 4.1. Използване на хербициди в селското и горско стопанство (A07).
Начин на изчисляване: част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица*: %.
Референтна стойност: Отсъствие на заплахата.

- Параметър 4.2. Паша (A04.01 и A.04.02). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.
- Параметър 4.3. Добив на торф (C01.03). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.
- Параметър 4.4. Гъстота на туристически пътеки, пътища, писти в известните находища (D01.01). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* 5%.
- Параметър 4.5. Застрояване в известните находища или друга промяна на предназначението или ползването на земите (E04). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.
- Параметър 4.6. Замърсяване на повърхностните води (H01.09). *Начин на изчисляване:* Наличието на биогенно замърсяване се оценява, като по време на теренната работа се взимат водни проби, които след това се подлагат на анализ в лабораторни условия за отчитане съдържание на нитрати, нитрити и фосфати. Извършва се сравнително разглеждане през годините на мониторинг. При завишаване на стойностите с над 20% между две последователни години се отчита неблагоприятно състояние. *Единица:* mg/dm³. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.
- Параметър 4.7. Опожаряване (J01.01). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.
- Параметър 4.8. Антропогенни изменения в хидрологичния режим (J02.05). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.
- Параметър 4.9. Естествено пресъхване (K01.03). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.

- Параметър 4.10. Промяна в състава на видовете (сукцесии) (K02.01). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.

- Параметър 4.11. Климатични промени - суши и по-малко валежи (M01.02). *Начин на изчисляване:* част от площта на находището, повлияно от заплахата. *Единица:* %. *Референтна стойност:* Отсъствие на заплахата.

3. Моментна оценка на състоянието на ниво находище

Тъй като видът е известен само от едно находище, оценката на състоянието на ниво находище, на биогеографско и на национално ниво е една и съща (Таблица 1).

Качествената оценка на състоянието по всеки параметър се поставя в зависимост от това, дали установената стойност е по-голяма или по-малка от референтната, като се използва матрицата в Таблица 2.

Таблица 1. Моментна оценка на състоянието на ниво находище.

Параметър	Мерна единица	Референтна стойност (TL)	Стойност на параметъра	Оценка на състоянието
1.1. Брой на туфичките	Брой/пробна площ	10		
1.2. Площ на туфичките	cm ² /пробна площ	250		
2.1. Площ на находището	ha	0.5		
3.1. Киселинност на водите	1-14	5.5-6.5		
3.2. Проективно покритие на съпътстващите видове мъхове	%	40		
3.3. Проективно покритие на тревистите видове	%	30		
3.4. Проективно покритие на дървета и храсти	%	10		
4.1. Използване на хербициди в селското и горско стопанство	% засегната територия	0		
4.2. Паша	% засегната територия	0		
4.3. Добив на торф	% засегната територия	0		

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Параметър	Мерна единица	Референтна стойност (TL)	Стойност на параметъра	Оценка на състоянието
4.4. Гъстота на туристически пътеки, пътища, писти	% засегната територия	5		
4.5. Застрояване в известните находища	% засегната територия	0		
4.6. Замърсяване на повърхностните води	% засегната територия	0		
4.7. Опожаряване	% засегната територия	0		
4.8. Антропогенни изменения в хидрологичния режим	% засегната територия	0		
4.9. Естествено пресъхване	% засегната територия	0		
4.10. Промяна в състава на видовете	% засегната територия	0		
4.11. Климатични промени - суши и по-малко валежи	% засегната територия	0		
Крайна оценка на състоянието на вида				

Таблица 2. Матрица за моментна оценка на състоянието на ниво находище.

Критерии и параметри	Мерна единица/референтна стойност	Благоприятно	Неблагоприятно - незадоволително	Неблагоприятно - лошо	Неизвестно
КРИТЕРИЙ 1. ПОПУЛАЦИЯ В ГРАНИЦИТЕ НА НАХОДИЩЕТО					
Параметър.1.1. Брой на туфичките.	Брой/пробна площ 10	Брой равен или по-голям от референтния	Между 9 и 5 (вкл.) туфички	5 или по-малко туфички	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
Параметър.1.2. Площ на туфичките	cm ² /пробна площ 250 cm²	Площ равна или по-голяма от референтната	Площ до 50% (вкл.) по-малка от референтната	Площ повече от 50% по-малка от референтната	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Критерии и параметри	Мерна единица/референтна стойност	Благоприятно	Неблагоприятно - незадоволително	Неблагоприятно - лошо	Неизвестно
Цялостна оценка по Критерий 1		Всички параметри зелено	Комбинация	Поне един параметър в червено	Един параметър „Неизвестно“ останалите зелено или всички „Неизвестно“
КРИТЕРИЙ 2. ПЛОЩ НА НАХОДИЩЕТО					
Параметър.2.1. Площ на находището	Хектари 0,5 ha	Площ равна или по-голяма от референтната	Площ до 50% (вкл.) по-малка от референтната	Площ повече от 50% по-малка от референтната	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
Цялостна оценка по Критерий 2		Параметърът в зелено	Параметърът в жълто	Параметърът в червено	Наличната информация по параметър 2.1.е недостатъчна
КРИТЕРИЙ 3. СТРУКТУРИ И ФУНКЦИИ					
Параметър.3.1. Киселинност водите.	на рН 1-14 5,5-6,5	рН в границите на референтната стойност	рН между 4,5-5,4 или между 6,6-7,5	рН под 4,4 и над 7,6	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
Параметър.3.2. Проективно покритие на съпътстващи видове мъхове	Изразено в % 40%	Покритие равно или по-голямо от референтното	Покритие между 39 и 30% (вкл.)	Покритие по-малко от 30%	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Критерии и параметри	Мерна единица/референтна стойност	Благоприятно	Неблагоприятно - незадоволително	Неблагоприятно - лошо	Неизвестно
Параметър.3.3. Проективно покритие на тревистите видове	Изразено в % 30%	Покритие равно или по-малко от референтното	Покритие между 39 и 50% (вкл.)	Покритие по-голямо от 50%	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
Параметър 3.4. Проективно покритие на дървета и храсти	Изразено в % 10%	Покритие равно или по-малко от референтното	Покритие между 10 и 20% (вкл.)	Покритие по-голямо от 20%	Няма или наличната достоверна информация е недостатъчна и не може със сигурност да се определи статуса.
Цялостна оценка по Критерий 3		Всички параметри в зелено или до 25% неизвестно	Комбинация	Поне един параметър в червено	Два „Неизвестно“ другия зелено или всички „Неизвестно“
КРИТЕРИЙ 4. СЪЩЕСТВУВАЩИ ИЛИ ПОТЕНЦИАЛНИ ЗАПЛАХИ					
4.1. Използване на хербициди в селското и горско стопанство	Процент Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.2. Паша.	Процент Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Критерии и параметри	Мерна единица/референтна стойност	Благоприятно	Неблагоприятно - незадоволително	Неблагоприятно - лошо	Неизвестно
4.3. Добив на торф.	Процент Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 5% (вкл.) от находището увредено	Повече от 5% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.4. Гъстота на туристически пътеки, горски пътища, писти.	Процент засегната територия До 5% засегната площ	До 5% (вкл.) засегната площ	5-15% (вкл.) от находището увредено	Повече от 15% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.5. Застрояване в известните находища или друга промяна на предназначението на земята	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Над 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.6. Замърсяване на повърхностните води	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.7. Опожаряване	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Критерии и параметри	Мерна единица/референтна стойност	Благоприятно	Неблагоприятно - незадоволително	Неблагоприятно - лошо	Неизвестно
4.8. Антропогенни изменения в хидрологичния режим	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.9. Естествено пресъхване	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.10. Промяна в състава на видовете	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 15% (вкл.) от находището увредено	Повече от 15% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
4.11. Климатични промени - суши и по-малко валежи	Процент засегната територия Отсъствие на заплахата	Отсъствие на заплахата	До 10% (вкл.) от находището увредено	Повече от 10% от находището увредено	Наличната достоверна информация е недостатъчна за определяне на статуса
Цялостна оценка по Критерий 4		Всички параметри в зелено или до 25% „Неизвестно“	Комбинация	Поне един параметър в червено	Три или повече „Неизвестно“ останалите зелено или всички „Неизвестно“

Критерии и параметри	Мерна единица/референтна стойност	Благоприятно	Неблагоприятно - незадоволително	Неблагоприятно - лошо	Неизвестно
Обща оценка по четирите критерия на ПС		Всички критерии зелени или един критерий „Неизвестно“	Комбинация	Поне един критерий червено	Два или повече „Неизвестно“ останалите зелено или всички „Неизвестно“

4. Оценка на състоянието въз основа на сравнение между две години.

Изследваният вид е с едно известно находище за страната. Сравняват се стойностите между двете години и разликата се дава в %, отбелязва се тенденцията за всеки параметър: [$>$] – намалява, [$=$] – няма промяна, [$<$] – увеличава се (Таблица 3).

Таблица 3. Оценка на състоянието, въз основа на сравнение между две години.

Наименование	Мерна единица	стойност За I година	стойност За II година	Разлика между двете години [%]	Тенденция [$<$, $=$, $>$]
1.1. Брой на туфичките	Брой/проб на площ				
1.2. Площ на туфичките	cm ² /пробна площ				
2.1. Площ на находището	ha				
3.1. Киселинност на водите	1-14				
3.2. Проективно покритие на съпътстващите видове мъхове	%				
3.3. Проективно покритие на тревистите видове	%				
3.4. Проективно покритие на дървета и храсти	%				

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

4.1. Използване на хербициди в селското и горско стопанство	% засегната територия				
4.2. Паша	% засегната територия				
4.3. Добив на торф	% засегната територия				
4.4. Гъстота на туристически пътеки, пътища, писти	% засегната територия				
4.5. Застрояване в известните находища	% засегната територия				
4.6. Замяряване на повърхностните води	% засегната територия				
4.7. Опожаряване	% засегната територия				
4.8. Антропогенни изменения в хидрологичния режим	% засегната територия				
4.9. Естествено пресъхване	% засегната територия				
4.10. Промяна в състава на видовете	% засегната територия				
4.11. Климатични промени - суши и по-малко валежи	% засегната територия				

5. Цялостна оценка на състоянието на национално ниво

Видът е известен с едно находище в България, затова оценката на национално ниво съвпада с тази на ниво находище.

6. Оценка на състоянието на биогеографско и национално ниво за нуждите на докладването по чл. 17 от Директивата за местообитанията

За видове от приложение II на „Директивата за местообитанията“, какъвто е и *Meesia longiseta*, се използват стандартните методики, таблици и формат за представяне на данните на биогеографско и национално ниво за докладване по чл. 17 на „Директивата за местообитанията“. Попълва се приложената по-долу таблица, чийто полета съдържат указания за попълване. Форматът за докладване подлежи на корекции от страна на ЕК и е възможно да бъде променен. Това следва да се има предвид при прилагане на настоящата методика за оценка.

Референтен портал за докладване по чл. 17 на Директивата за местообитанията:
http://bd.eionet.europa.eu/activities/Reporting/Article_17/reference_portal

След провеждане на мониторинг в избраните места, се пристъпва към групиране на тези места по биогеографски региони (с помощта на GIS подходи), за да се получат данни за основни и важни показатели като площ на ареала на вида, размер на популацията, площ на местообитанията на ниво биогеографски регион.

Показателят „**Площ на ареала**“ (точка 2.3.1 от таблицата) се изчислява в km² с помощта на грид 10x10 km (ETRS 89 grid). Използват се GIS подходи, като методиката на изчисляване е описана в Ръководството за оценка и докладване по чл. 17 на Директивата за местообитанията. При отчитането на този показател се взема предвид самото присъствие на вида в квадрата. В повечето случаи реално популацията на вида заема много по-малка площ в границите на този квадрат, но неговото разпространение се приема за 100 km². Технически, разпространението се изчислява чрез запълване на незаетите гридове, разположени между заетите гридове до формиране на единен полигон, но с отчитане на по големите естествени прекъсвания. Външният контур на разпространението следва да изключва големите естествени прекъсвания, причинени от екологични фактори. За прекъсвания в площта на ареала се приемат празнини с дистанция от най-малко 40 км.

Показателят „**Благоприятни референтни стойности на разпространение**“ (точка 2.3.9 от таблицата) също се представя в km². При определяне на този показател трябва да се вземе предвид следното:

- ✓ настоящо разпространение;
- ✓ потенциално и историческо разпространение предвид физически и екологични условия;
- ✓ причини за промени;
- ✓ територия, необходима за осигуряване на дългосрочното оцеляване на вида в благоприятно състояние.

Този показател се определя въз основа на следните критерии:

- най-малко разпространението при влизане на Директивата в сила (размер и конфигурация).
- достатъчно голям, за да осигури дългосрочното оцеляване на вида в благоприятно състояние, като се включват всички вариации на вида.

Не е задължително благоприятното референтно разпространение да обхваща цялото потенциално или историческо разпространение. При видове с флукуиращи находища и популации следва да обхващат всички части, които видът заема.

За благоприятна референтна стойност на разпространение е възприета тази, определена експертно и посочена в настоящата методика, а именно 100 km²..

При последващи мониторингови проучвания и натрупване на нови данни, референтната стойност е възможно да претърпи промяна.

Показател **“Оценка размера на популацията”** (точка 2.4.2 от таблицата). За мъховете се използват одобрените популационни единици, различни от индивиди. За *Meesia longiseta* тази единица е площ в m².

В полето **2.4.4. от таблицата** – година или период се попълва годината или периода, в който е проведен мониторинга

Показателят **„Благоприятни референтни стойности на популацията ”** (точка 2.4.14. от таблицата) се определя като се имат предвид критерии като историческо разпространение и обилие, биологични и екологични условия, пътища за разпространение и др. Популацията трябва да е достатъчно голяма, за да осигури жизнеспособна структура. **За благоприятна референтна стойност на популацията** е възприета тази, посочена в настоящата методика и определена експертно – площ от 0.0025 m². Тази референтна стойност се отнася както за национално, така и за биогеографско ниво.

При последващи мониторингови проучвания и натрупване на нови данни, референтната стойност е възможно да претърпи промяна.

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Показателят **„Местообитание на видовете“ (точка 2.5.)** и по-конкретно **„Оценка на площта“ (точка 2.5.1. от таблицата)** се определя въз основа на конкретно събрани данни по време на мониторинга. Това е реално заетата площ от популацията на вида в границите на ареала му. Най-често тази площ е многократно по-малка от площта на ареала. Площта на вида се оценява на ниво биоекографски район, като сумарната площ в този биоекографски район, резултат от площта на популациите на вида в защитените зони и извън тях.

Определянето на качеството на местообитанието **(точка 2.5.4 от таблицата - „Качество на местообитанието“** като „Добро“, „Средно“ или „Лошо“ се извършва като се вземе предвид цялостната оценка за критерий 3 „Структура и функции на местообитанието“ дадена за отделни места за мониторинг.

Добро	Средно	Лошо	НЕИЗВЕСТНО
Всички места с оценка по параметъра в благоприятно състояние	Друга комбинация	Едно или повече места по параметъра с оценка лошо	Две или повече 'Неизвестно' комбинирани със зелено или всички "Неизвестно"

За показателя **“2.5.9 Площ на подходящите местообитания на вида”** се записва експертно определената референтна стойност за площ на находищата, в случая с този вид – 0.5 ha (0.005 km²)

Отчитането на показател **„2.9.4. Бъдещи перспективи“** се извършва на основата на експертно мнение, чрез отчитане на данните от оценката на ниво места за мониторинг в дадения биоекографски регион. Представява очакваното състояние на видовете в следващите 2 периода на отчитане – т.е. 12 години, като оценката е експертна. Преценка се прави въз основа на тенденциите, влиянията (положителни и отрицателни) и мерките които се взимат

Матрица за оценка на бъдещи перспективи

Актуален статус или параметър	Бъдеща тенденция	Бъдещ статус	Перспективи (числата отговарят на бележките по долу)
Равно/повече от БРС	+ (нарастващо)	> (повече от БРС)	Добри
Равно/повече от	= (стабилно)	=/> (Равно/повече от	Добри

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Актуален статус или параметър	Бъдеща тенденция	Бъдещ статус	Перспективи (числата отговарят на бележките по долу)		
БРС		БРС)			
Равно на БРС	- (намаляващо)	</<< (под БРС)	Лошо (1)	Много лошо (1)	
Над БРС	- (намаляващо)	>/=/</<< (над/равно/под БРС)	Добри (2)	Лошо (2)	Много лошо (2)
По-малко БРС	от+ (нарастващо)	>/=/< (над/равно/под БРС)	Добри (3)	Лошо (3)	Много лошо (3)
По-малко БРС	от= (стабилно)	< (под БРС)	Лошо (1)	Много лошо (1)	
По-малко БРС	от- (намаляващо)	< (под БРС)	Лошо (1)	Много лошо (1)	
Unknown	+ (нарастващо)/ - (намаляващо)/ = (стабилно)/ X (неизвестно)	X (неизвестно)	Неизвестно		
Под БРС Равно/повече от БРС	X (неизвестно)	X (неизвестно)	Неизвестно		

Бележки

1 - В зависимост от това дали бъдещият статус се предполага, че ще е под прага за неблагоприятен лош или не за двата отчетни периода (12 години).

2 - В зависимост от това дали бъдещият статус се очаква да бъде при/над или под БРС за неблагоприятен-лош за двата отчетни периода (12 години)

3 - В зависимост от това дали бъдещият статус ще надхвърли БРС или прага за неблагоприятен лош за двата отчетни периода (12 години).

Целта на представените по-долу таблици е да подпомогнат тази оценка.

Таблица за оценка за бъдещи перспективи на биологичен вид

Параметър	Бъдеща тенденция	Бъдещ статус	Перспективи
Диапазон			
Популация			
Местообитание			
Бъдещи перспективи			

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Въпреки, че нивото на спадане на параметъра и абсолютното му отклонение от Благоприятната референтна стойност в бъдеще са важни, смислен подход е да се използва само посоката на бъдещата тенденция и да се предрече бъдещия статус (или еквивалент), тъй като по-точно измерване е трудно да се получи.

Очевидно, след като даден параметър се идентифицира с лоши перспективи, оценката на бъдещите перспективи ще е „Неблагоприятен-лош“ и не е необходимо да се разглеждат другите параметри, но завършването на процеса може да помогне с информация за бъдещи управленски нужди.

След като бъдат компилирани бъдещите перспективи за 3 параметъра, могат да се оценят цялостните Бъдещи перспективи с помощта на следните правила:

	Благоприятно	Неблагоприятно-средно	Неблагоприятно-лошо	Неизвестно
Бъдещи преспективи	Всички параметри са с добри перспективи или перспективите на един параметър са неизвестни а останалите са добри	Друга комбинация	Един или повече параметри с оценка лошо	Два или повече параметри с оценка неизвестна и няма параметър с оценка лоша

Основна оценъчна матрица за биогеографски регион в границите на държава членка

Параметър	Природозащитен статус			
	Благоприятен (“зелен”)	Неблагоприятно - незадоволително (“оранжев”)	Неблагоприятно – лошо (“червен”)	Неизвестно (<i>недостатъчна информация за да се направи оценка</i>)
Разпространение	Стабилна (загуба или експанзия в баланс) или увеличаваща се И не по-малка от 'Благоприятно референтно разпространение'	Всяка друга комбинация	Значително намаляване: Еквивалентно на намаляване повече от 1 % годишно през периода на отчитане <u>ИЛИ</u> повече от 10% под Благоприятното референтно	<i>Няма информация или е недостатъчно надеждна</i>

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Параметър	Природозащитен статус			
	Благоприятен ("зелен")	Неблагоприятно - незадоволително ("оранжев")	Неблагоприятно – лошо ("червен")	Неизвестно (недостатъчна информация за да се направи оценка)
			разпространение	
Популация	Популация(и) не по малка от 'Благоприятна референтна популация' И размножаване, смъртност и възрастова структура не различаващи се от нормата (ако има налични данни)	Всяка друга комбинация	Значително намаляване: Еквивалентно на намаляване повече от 1 % годишно (индикативната стойност може да се различава ако е надлежно аргументирано) през периода на отчитане <u>И</u> под 'Благоприятна референтна популация' <u>ИЛИ</u> повече от 25% под Благоприятната референтна популация <u>ИЛИ</u> размножаването, смъртността и възрастовата структура силно се различават от нормалната (ако има налични данни)	<i>Няма информация или е недостатъчно надеждна</i>
Местообитание на видове	Площта на местообитанията е достатъчно голяма (и стабилна или увеличаваща се) И качеството на хабитатите е подходящо за дългосрочното оцеляване на вида	Всяка друга комбинация	Площта на местообитанието е явно недостатъчно голяма за осигуряване дългосрочното оцеляване на вида <u>ИЛИ</u> качеството на местообитанието е лошо, явно не позволяващо дългосрочно	<i>Няма информация или е недостатъчно надеждна</i>

НАЦИОНАЛНА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Параметър	Природозащитен статус			
	Благоприятен ("зелен")	Неблагоприятно - незадоволително ("оранжев")	Неблагоприятно – лошо ("червен")	Неизвестно (недостатъчна информация за да се направи оценка)
			оцеляване на вида.	
Бъдещи перспективи (по отношение на популация, разпространение и наличие на местообитание)	Главни въздействия и заплахи за видовете не са значителни; видовете ще са дългосрочно жизнени	Всяка друга комбинация	Сериозни влияния от въздействия и заплахи върху вида; много лоши перспективи за вида, дългосрочната жизненост в риск.	Няма информация или е недостатъчно надеждна
Цялостна оценка на ПС¹	Всички "зелено" ИЛИ три "зелено" и едно "Неизвестно"	Едно или повече ("оранжево") но не "червен"	Едно или повече "червено"	Две или повече 'Неизвестно' комбинирано със 'зелено' или всички "Неизвестно"

Формат за докладване на основните резултати от изследвания по чл. 11⁴ за видове от Анекс II, IV и V

(попълва се поотделно за всеки биогеографски регион)

Име на полето	Кратки обяснения	
0.1 Страна членка	BG	
0.2 Видове	0.2.1 Код на вида	
	0.2.2 Научно име на вида	
	0.2.3 Алтернативно научно име на вида Незадължително	Научно име използвано на национално ниво ако е различно от 0.2.2
	0.2.4 Обикновено име Незадължително	На национален език
1 Национално ниво		
1.1 Карта	(Разпространение) и (площ на разпространението) в страната членка	
1.1.1 Карта на диапазона	Внася се карта като GIS файл – заедно със съответните метаданни. Стандартът за внасяне е 10x10km ETRS гридова мрежа, проекция ETRS LAEA 5210	Посочете ако вида се счита за 'чувствителен'

¹ Специфичен символ (показател +/-/=/x) да се използва при неблагоприятните категории, за да индикира цялостна тенденция в природозащитния статус

1.1.2 Използвани методи – карта	3 = пълно проучване 2 = екстраполации от проучвания върху части от популацията или от извадки 1 = основано на експертно мнение 0 = липсващи данни
1.1.3 Година или период	Година или период когато актуалните данни за разпространението са събрани
1.1.4 Допълнителна карта на диапазона – незадължително	В случаите, когато страната членка иска да внесе допълнителна карта, различаваща се от стандартната карта от точка 1.1.1.
1.1.5 Карта на разпространението	Въведете картата, която е била използвана за определяне на разпространението, следвайки същия стандарт както 1.1.1. или 1.1.4
2 Биогеографско ниво <i>Попълнете за всеки биогеографски или морски регион</i>	
2.1 Биогеографски регион	Изберете: Алпийски (ALP), Атлантически (ATL), Черноморски (BLS), Бореален (BOR), Континентален (CON), Средиземноморски (MED), Макаронезийски (MAC), Панонски (PAN), Степен (STE), Морски Атлантически (MATL), Морски Средиземноморски (MMED), Морски Черноморски (MBLS), Морски Макаронезийски (MMAC), Морски Балтийски (MBAL)
2.2 Публикувани източници	Ако данните по-долу са от публикувани източници, дайте референция или линк към интернет страница/и. Посочете: автор, година, заглавие на публикацията, източник, том, брой страници, интернет адрес.
2.3 Разпространение	В рамките на биогеографския регион
2.3.1 Площ на ареала	Обща площ на ареала в границите биогеографския регион в км ² . Препоръчва се методът описан в раздел IV.a.i „Разпространение“ от насоките към формата за докладване.
2.3.2 Използван метод	3 = пълно изследване или детайлна статистическа оценка 2 = Изчисления на базата на частични данни с някои екстраполации и/или моделиране 1 = Изчисления на базата на експертно мнение без или с минимални проби 0 = Няма данни
2.3.3 Краткосрочен план – Период	Има се предвид 12-годишен времеви период или период максимално близък до него. (първият такъв период е 2001-2012 г.) Краткосрочната тенденция трябва да се използва за оценката.
2.3.4 Краткосрочен план – Посока на изменение	0 = стабилен + = нараства - = намалява x = неизвестни
2.3.5 Краткосрочен план – Степен на изменение	а) Минимум Процентното изменение за периода посочен в поле 2.3.3. – ако е точна цифра, да се посочи стойност за „минимум“ и „максимум“
Незадължително	б) Максимум Аналогично както а)

2.3.6 Дългосрочен план-Период Незадължително	Тенденция за 24 годишен период. ЗТук посочете използвания период.	
2.3.7 Дългосрочен план-Посока на изменение Незадължително	0 = стабилен + = нараства - = намалява x = неизвестни	
2.3.8 Дългосрочен план-Степен на изменение Незадължително	а) Минимум	Процентното изменение за периода посочен в поле 2.3.6. – ако е точна цифра, да се посочи стойност за „минимум“ и „максимум“
	б) Максимум	Аналогично както а)
2.3.9 Благоприятни референтни стойности на разпространение	а) В км ² . Приложете карта като GIS файл, ако е налична.	
	б) Ако са използвани оператори (≈, >, >>) за оценката, да се посочи тук съответния символ (≈ „приблизително равно на“, > „по-голямо от“, >> „много по-голямо от“)	
	с) Ако благоприятно референтно разпространение е неизвестно отбележете с “x”	
	д) Отбележете използваните методи за установяване на референтната стойност, ако е различна от оператор (свободен текст)	
2.3.10 Причина за промяната Дали разликата между отчетената стойност в поле 2.3.1. и стойността от предишния период на отчитане се дължи главно на:	а) действителна причина? <i>ДА/НЕ</i>	
	б) подобро знание/по точни данни? <i>ДА/НЕ</i>	
	с) ползване на различен метод (напр. “Range tool”)? <i>ДА/НЕ</i>	
2.4 Популация		
2.4.1 Оценка размера на популацията (използване на индивиди или одобрени изключения където е възможно)	а) Единица	Индивид или одобрено изключение (виж референтния портал)
	б) Минимум	Където точна стойност е известна докладвайте същата цифра за минимум и максимум
	с) Максимум	
2.4.2 Оценка размера на популацията (използвайки популационни единици различни от индивиди) Незадължително (ако 2.4.1 е попълнено)	а) Единици ¹	
	б) Минимум	
	с) Максимум	

¹Ако е използвана популационна единица различна от „индивиди“ или единица от списъка с изключение, то се препоръчва тези данни да бъдат конвертирани в „индивиди“. Конвертираните данни трябва да бъдат отчетени в поле 2.4.1.

2.4.3 Допълнителна информация за оценката популацията/конвертиране	а) Дефиниция за „местност“		Ако “местност” е използвано като популационна единица, този термин трябва да бъде описан.
	б) Метод за конвертиране на данните		Моля обяснете как данните са били конвертирани в брой индивиди.
	в) Проблеми при определяне оценката на размера на популацията		Тази информация ще помогне за бъдещото използване на популационните единици
Незадължително			
2.4.4 Година или период	Година или период на отчитане на размера на популацията.		
2.4.5 Използван метод - Размер на популацията	3 = пълно проучване и/или пълна и статистически достоверна схема за пробонабиране 2 = частични данни (по малко точно пробонабиране) с някои екстраполации 1 = Изчисления на базата на експертно мнение без или с минимални проби 0 = няма данни (в някои случаи тенденцията е неизвестна)		
2.4.6 Краткосрочен план – Период	12-годишен времеви период или период максимално близък до него.(първият период е 2001-2012 г.). Посочете използвания период тук. Краткосрочната тенденция трябва да се използва за оценката.		
2.4.7 Краткосрочен план – Посока на изменение	0 = стабилен + = нараства - = намалява x = неизвестен		
2.4.8 Краткосрочен план – Степен на изменение	а) Минимум		Процентното изменение за периода посочен в поле 2.4.6. – ако е точна цифра, да се посочи стойност за „минимум“ и „максимум
	б) Максимум		Аналогично както а)
	в) Доверителен интервал		Посочете интервала на достоверност когато е използвана статистически надеждна схема на семплиране (поле 2.4.5).
Незадължително			
2.4.9 Краткосрочен план – Използвани методи	3 = пълно проучване и/или пълна и статистически достоверна схема за пробонабиране 2 = частични данни (по малко точно пробонабиране) с някои екстраполации 1 = Изчисления на базата на експертно мнение без или с минимални проби 0 = няма данни (в някои случаи тенденцията е неизвестна)		
2.4.10 Дългосрочен план - Период	Тренд калкулиран за 24 годишен период. За докладите през 2013 това не е задължително (полета 2.4.10 - 2.4.13). Тук посочете използвания период.		
Незадължително			
2.4.11 Дългосрочен план - Посока на изменение	0 = стабилен + = нарастващ - = намаляващ x = неизвестен		
2.4.12 Дългосрочен план - Степен на изменение	а) Минимум		Процентното изменение за периода посочен в поле 2.4.10. – ако е точна цифра, да се посочи стойност за „минимум“ и „максимум

	b) Максимум	Аналогично както а)
	c) Доверителен интервал	Посочете интервала на достоверност когато използвания метод е номер 3 (поле 2.4.9)
2.4.13 Дългосрочно изменение. Използвани методи.	3 = пълно проучване и/или пълна и статистически достоверна схема за пробонабиране 2 = частични данни (по малко точно пробонабиране) с някои екстраполации 1 = Изчисления на базата на експертно мнение без или с минимални проби 0 = няма данни (в някои случаи тенденцията е неизвестна)	
2.4.14 Благоприятни референтни стойности на популацията	a) брой индивиди/одобри изключения/други единици	
	b) Посочете ако са използвани оператори (използвани символи \approx , $>$, $>>$, $<$)	
	c) Ако благоприятната референтна популация е неизвестна посочете с "x"	
	d) Посочете използваните методи за определяне на референтната стойност ако е различна от оператор (свободен текст)	
2.4.15 Допълнителна информация Дали разликата между отчетената стойност в поле 2.4.1. или 2.4.2 и стойността от предишния период на отчитане се дължи главно на	a) действителна причина? <i>ДА/НЕ</i>	
	b) подобро знание/по точни данни? <i>ДА/НЕ</i>	
	c) ползване на различен метод (напр. "Range tool")? <i>ДА/НЕ</i>	
2.5 Местообитание на видове		
2.5.1 Определяне на площта	Определяне на площта в км ²	
2.5.2 Година или период	Година или период, за които са събирани данните за площта на местообитанието.	
2.5.3 Използван метод - местообитание	3 = пълно изследване или детайлна статистическа оценка 2 = Изчисления на базата на частични данни с някои екстраполации и/или моделиране 1 = Изчисления на базата на експертно мнение без или с минимални проби 0 = Няма данни	
2.5.4 Качество на местообитанието	a) Да бъде посочено като добро/средно/лошо/неизвестно	
	b) Опишете как качеството е било оценено (свободен текст)	
2.5.5 Краткосрочен план - Период	12-годишен времеви период или период максимално близък до него.(първият период е 2001-2012 г.). Посочете използвания период тук. Краткосрочната тенденция трябва да се използва за оценката.	
2.5.6 Краткосрочен план – Посока на изменение	0 = стабилен + = нарастващ - = намаляващ x = неизвестен	
2.5.7 Дългосрочен план - Период Незадължително	Тренд калкулиран за 24 годишен период. За докладите през 2013 това не е задължително (полета 2.5.7 - 2.5.8). Повече информация има в Насоките за попълване на формуляра.	

2.5.8 Дългосрочен план – Посока на изменение	0 = стабилен + = нарастващ - = намаляващ x = неизвестен	
2.5.9 Площ на подходящите местообитания на вида	а) Посочете площта на подходящите местообитания в км ² ако е подходящо. Включително и площи за които се предполага, че са подходящи но не е регистрирано наблюдение на вида. б) Липсата на данни може да бъде посочена като ‘0’	
2.5.10. Причини за промяна Дали разликата между посочената стойност в 2.5.1 и предишния период на отчитане се дължи главно на:	а) действителна причина? <i>ДА/НЕ</i> б) подобро знание/по точни данни? <i>ДА/НЕ</i> в) ползване на различен метод (напр. “Range tool”)? <i>ДА/НЕ</i>	
2.6 Основни въздействия		
а) Въздействия	б) Степенуване	в) Определяне на замърсяването
Избройте максимално 20 въздействия. Използвайте кодовете от списъка със заплахи и въздействия до мин. 2-ро ниво ¹	<ul style="list-style-type: none"> • Н = висока значимост (макс 5 броя) • М = средна значимост • L = ниска значимост 	<i>незадължително</i>
2.6.1 Използвани методи – Въздействия	3 = основан изцяло или в по-голяма степен на реални данни от зони/присъствие или други източници на данни 2 = главно основано на експертно мнение и други данни 1 = основано само на експертно мнение	
2.7 Заплахи		
а) Заплаха	б) Степенуване	в) Определяне на замърсяването
Както за „Въздействия“	Както за „Въздействия“	<i>Незадължително</i>
2.7.1. Използвани методи – заплахи	2 = моделиране 1 = експертно мнение	
2.8 Допълнителна информация		
2.8.1. Обосновка на стойността (в %) използвана за оценяване на тенденциите	В случай, че страната членка не използва стойността от 1% на година за оценяване на тенденциите, както е посочено в матрицата, това трябва да бъде обосновано в свободен текст в това поле.	
2.8.2. Друга относима информация	Свободен текст.	

¹ Списък на заплахите и въздействията е наличен на Референтния портал.

2.8.3. Транс-гранична оценка	Когато 2 или повече страни членки са направили съвместна оценка на природозащитния статус на транс-гранични популации, това трябва да бъде обяснено тук. Посочете ясно участващите страни членки, как е била направена оценката и всякакви други съвместни инициативи, които са били изпълнени с цел съвместно управление на видовете (напр. план за управление на популациите).
2.9 Изводи <i>(оценка на природозащитния статус в края на периода на докладване)</i>	
2.9.1. Разпространение	а) Благоприятен (FV)/ Неблагоприятно (U1) / Лошо (U2) / Неизвестно (XX) б) Ако ПС е U1 или U2, използването на показатели за а е препоръчително ¹
2.9.2. Популация	а) Благоприятен (FV)/ Неблагоприятно (U1) / Лошо (U2) / Неизвестно (XX) б) Ако ПС е U1 или U2, използването на показатели за а е препоръчително ³
2.9.3 Местообитания на видове	а) Благоприятен (FV)/ Неблагоприятно (U1) / Лошо (U2) / Неизвестно (XX) б) Ако ПС е U1 или U2, използването на показатели за а е препоръчително ³
2.9.4 Бъдещи перспективи	а) Благоприятен (FV)/ Неблагоприятно (U1) / Лошо (U2) / Неизвестно (XX) б) Ако ПС е U1 или U2, използването на показатели за а е препоръчително ³
2.9.5 Цялостна оценка на Природозащитния статус	Благоприятен (FV)/ Неблагоприятно (U1) / Лошо (U2) / Неизвестно (XX)
2.9.6 Цялостна тенденция в Природозащитния статус	Ако цялостната оценка на природозащитния статус е U1 или U2, задължително използвайте показателя '+' (подобрява се), '-' (влошава се), '=' (стабилно) или 'x' (неизвестно)

3. Информация за НАТУРА 2000 & Анекс II видове <i>на Биогеографско ниво</i>		
3.1 Популация		
3.1.1 Размер на популацията Оценка на размера на популацията включена в мрежата (в съответния биогеографски регион).	а) Единица	Използвайте същата единица като 2.4
	б) Минимум	
	в) Максимум	

¹ Ако природозащитния статус е незадоволителен или лош, е препоръчително да се посочи дали статуса е „+“ (подобряващ се) или „-“ (влошаващ се), '=' (стабилен) или 'x' (неизвестен).

3.1.2 Използван метод		3 = пълно изследване или детайлна статистическа оценка 2 = Изчисления на базата на частични данни с някои екстраполации и/или моделиране 1 = Изчисления на базата на експертно мнение без или с минимални проби 0 = Няма данни												
3.1.3 Тенденция в размера на популацията в рамките на мрежата (Краткосрочно изменение) Незадължително		0 = стабилен + = нарастващ - = намаляващ x = неизвестен												
3.2 Природозащитни мерки														
Да се посочат до 20 мерки, взети по време на отчетния период (т.е. които вече са внедрени) и да се даде информация за тяхното значение, местоположение и оценка. Да се използват кодовете от списъка с мерки за консервация от справочния портал. Полета 3.2.2 - 3.2.5 да се попълнят за всяка отчетна мярка.														
3.2.1 Мярка	3.2.2. Тип				3.2.3 Степенуване	3.2.4 Местоположение			3.2.5. Широка оценка на мярката					
	Отбележете с отметка приложимия тип или типове мерки за консервация					Отбележете с отметка къде предимно е била прилагана мярката			Отбележете с отметка подходящото					
	а) Законови/статутни	б) Административни	в) Договорни	г) Повтарящи се		а) в мрежата	б) извън мрежата	в) и двете	а) Поддържане	б) Подобряване	в) Дългосрочна	г) Без ефект	д) Неизвестен ефект	е) Не е оценен
Използват се кодове от списъка на природозащитните мерки					Отбележи - използвайки главно 'Н' – до 5 от най-важните мерки									